

arnes

Kako se soočati z izzivi vključevanja in motivacije učencev in dijakov pri pouku na daljavo?

dr. Damijan Štefanc, FF UL

Mreža znanja 2020, 25. november 2020

Motivacija in aktivno sodelovanje učencev: kaj ostaja bolj ali manj enako?

Motivacija ni nekaj, kar bi bilo odvisno od posameznih “zabavnih aktivnosti”. **Na motivacijo je treba gledati kot na učinek celovitega kakovostnega načrtovanja in izvajanja pouka,** pri čemer je v ospredju:

- jasna in razumljiva struktura (vsebinska, organizacijska)
- pedagoški entuziazem (na ravni priprave in na ravni izvajanja!)
- premišljene in v učni proces dobro umeščene aktivnosti, ki so tudi dovolj individualizirane

Motivacija in aktivno sodelovanje učencev: kaj je na daljavo drugače?

Kaj je čisto zares drugače ...

prostor, kjer učenci spremljajo pouk → → →

didaktični pogoji → → →

tehnični pogoji → → →

fizična distanca:

- med učiteljem in učenci → → →

- med učenci → → →

... in v katero smer naj gredo premisleki?

kako ustvariti stimulatívno domače učno okolje?

kako organizirati celovito učno izkušnjo?

kako zagotoviti tehnične možnosti?

kako ustvariti občutek prisotnosti učitelja?

kako spodbuditi učence k medsebojnemu sodelovanju?

Nekaj konkretnih strategij spodbujanja aktivnosti učencev pri pouku na daljavo

Pomemben je premislek o strategijah zagotavljanja aktivnosti:

- pred izvedbo pouka na daljavo
- med samo izvedbo pouka na daljavo
- po koncu izvajanja pouka na daljavo

Premišljena kombinacija aktivnosti, ki potekajo (i) asinhrono in sinhrono, (ii) so ustrezno individualizirane in (iii) ob vnaprej dogovorjenih pravilih in (iv) kontinuiranem nadzoru.

Nekaj konkretnih strategij: pred izvedbo

Preprosta, jasna in vsem razumljiva pričakovanja o aktivnosti učencev.

Povezanost "asinhronih" zadolžitev z dejavnostmi, ki nato potekajo v času pouka (npr. skupinske, tandemske in individualne naloge, ki so nato vključene v pouk, učenci pa aktivno sodelujejo pri predstavitvi).

Naloge, ki zahtevajo sodelovanje dveh ali več učencev.

Vnaprej posnete krajše video razlage, opremljene z aktivnimi dejavnostmi (kot to npr. omogoča H5P)

Krajša, neformalna in od pouka ločena video srečanja z učenci ali manjšimi skupinami učencev --> namenjena pogovorom, ki sicer zavzamejo del učne ure, ter spodbujanju k njihovemu aktivnemu sodelovanju

In zlasti: res dobra tehnična in didaktična priprava, ki sploh šele omogoči fluidno didaktično dinamiko!

Nekaj konkretnih strategij: med izvedbo

Učenci: Kamera ON, mikrofoni OFF (razen med oglašanjem)

Učiteljev entuziazem in nastop: ustrezna postavitev pred kamero, izgled, artikulacija.

Vnaprej domišljeno sekvenciranje časovne enote: uvodni del (10min), osrednji del (20min), sklepni del (10min); načrtovane strategije prehajanja med sekvencami (kako narediti prelom?)

Kontinuirano prepletanje učiteljeve aktivnosti z aktivnostjo učencev na podlagi predhodne priprave.

Posamezni učenci vedo, kdaj se bodo morali aktivno vključiti, a le nekaj minut vnaprej.

Nekaj konkretnih strategij: med izvedbo

Didaktična dinamika: izogibati se monotonosti izvedbe, časovno omejene (kratke) dejavnosti v parih/skupinah (breakout rooms), vključevanje video/avdio posnetkov

Uporaba spremljajočih aplikacij/orodij za večjo participacijo učencev pri pouku (npr. Mentimeter, Zoom polls, ipd.)

Vprašanje snemanja učnih ur: da ali ne? Zagotovo onemogočiti, da lahko snemajo učenci (nastavitve v aplikaciji, jasni dogovori in ničelna toleranca do kršitev, pomembna je tudi kultura zaupanja in vprašanje, kako jo graditi)

Nekaj konkretnih strategij: po izvedbi

Objava ustrezno obdelanih video ali avdio posnetkov učne ure v spletni učilnici. Učitelji ne bi smeli imeti posebnih zadržkov do tega, da svoje ure posnamejo in posnetke – ustrezno obdelane – tudi dajo na voljo učencem za kasnejšo uporabo.

**Kratke naloge za sprotno preverjanje, vezane na obravnavano vsebino pri pouku.
Pomembno: kratko, usmerjeno, smiselno.**

Učenci za sodelovanje prejmejo simbolno pohvalo (smiselno za mlajše učence).

Sprotna, kontinuirana in dovolj individualizirana povratna informacija.

Občasne evalvacije z učenci – vprašajte jih, kaj bi lahko bilo bolje (in smiselne predloge tudi upoštevajte → dejanska, ne le navidezna participacija!)

Kontakt:

damijan@stefanc.net

Za pripombe, kritike in komentarje – ali pa dogovor za
izobraževanje na daljavo za vaš šolski kolektiv.

arnes